

EENE WONDEREN-WERELD AAN DEN YELLOWSTONE.

Uit Dr. A. PETERMANN'S Mittheilungen,

DOOR

A. W. STELLWAGEN.

De Missouri ontstaat (onder 46° N. B. en $111\frac{1}{2}^{\circ}$ W. L. v. G.) uit drie rivieren; den westelijken, Jefferson, den zuidelijken, Madison, en den zuidoostelijken stroom, den Gallatin. Dicht bij de bron van een tak van dezen laatste, onder $45\frac{1}{2}^{\circ}$ N. B. en 111° W. L., ligt het fort *Ellis* als de uiterste militaire post aan den noordelijken rand van eene uitgestrekte, maar schier geheel onbekende streek, welke zich van het territorium Montana tot in Wyoming uitbreidt en door den bovenloop van den Yellowstone en zijne bijrivieren wordt bespoeld. Om dezen grooten bijstroom van den Missouri voor 't minst langs een gedeelte van zijn bovenloop te onderzoeken, verliet eene expeditie onder den Surveyor-General WASHBURNE, op den 22sten Augustus 1870 het fort *Ellis*, en vond eene verrassende menigte van de belangrijkste natuurtooneelen, zoodat de mededeelingen van Generaal WASHBURNE schier als fabels klinken.

Door de Bozeman-pas nam de expeditie haren weg naar den Trail Kreek, van waar men een uitzicht had op de bergen aan de overzijde van den Yellowstone. Spoedig bereikte men de uitwatering van den bijstroom der Gardiner, die vlak aan den voet van den zoogenaamden Grooten Canon in den Yellowstone valt. Hier sloeg het reisgezelschap te midden van een prachtig landschap zijn tent op. Forellen en wild

was er in overvloed; heete bronnen van vijf of zes verschillende soorten, daaronder die zwavel- en ijzerhoudend waren; bazaltzuilen van enorme grootte, om zoo te zeggen door menschenhanden gebouwd.

Maar schooner nog en eerbiedwekkender vonden de reizigers den Gardinerstroom even boven zijn uitloop in den Yellowstone, waar hij tusschen rijen puntige rotsspitsen daarhenen stroomt, welke rotsspitsen de ruïnen van een adellijk slot gelijken, afgebroken en verbrokkeld door den invloed der jaren, maar die toch hare steenklompen in allen trots nog overeind houden. Tusschen twee van deze rotstorens doet de stroom plotseling een sprong in de lucht van 110 voet, om dan rustig zijn water in den Yellowstone uit te gieten. Deze waterval, die den naam van Tower-val heeft ontvangen, moet, wat vorm, kleur en omgeving betreft, eene der heerlijkste bezienswaardigheden van 't vasteland van Amerika zijn.

Aan de overzijde vertoonde zich aan 't oog der reizigers een heerlijk panorama van groote uitgestrektheid. In de verte zagen zij 't meer Yellowstone, de getande toppen van 't Windriver, Big Horn en Lower-Yellowstone gebergte, en op nog verderen afstand kon men de toppen der Tetons erkennen. Spoedig kwam 't gezelschap bij reusachtige kokende bronnen, die dampmassa's uitblaasden en waarvan de randen met zwavel waren omkorst. Zij werden helle-drinkbronnen (Hell-Broth-Springs) genoemd, en eene kloof, daar dicht bij, waardoor zich een bergstroom eeuwen geleden een doortocht in de lava-rotsen wist te breken, ontving natuurlijk den naam van Duivelsgrot (Devil's Den). Later vond men nog meer schilderachtige kaskaden, eenige van meer dan 100 voet hoogte en van eene schoone smaragdgroene kleur.

Maar "schoon" is nauwelijks 't juiste woord voor de beneden watervallen (Lower Falls) van den Yellowstone. Deze zijn in hoogte ruim het dubbele van den Niagara-val; want het water stort zich van eene hoogte van 350 voet langs een loodrechten wand, en de kleurenmengeling van 't groene water en 't witte schuim met de kleuren van den regenboog daarboven is boven alle beschrijving prachtvol. Niet ver daarvan stuit men op iets nog verbazenders. Een canon of kloof, 1000 voet diep bij den laatsten waterval, wordt een eind verder ruim dubbel zoo diep, en daarboven dreigt een schuin vooruitstekende rots, op den top waarvan een adelaar zijn nest heeft gebouwd. Achter deze rots schiet een beekje voorbij en stort zich in

de kloof, waar de waterstraal tot een dichten stofnevel uiteen spat, lang voor hij den bodem der kloof heeft bereikt.

Het zou te veel ruimte kosten de vele andere merkwaardigheden in het bekken van den Yellowstone te beschrijven. Daar zijn 't uitgebrande vulkanen en zwavel-heuvels; daar is eene groote zwavelbron, 20 voet lang en 12 voet breed, gevuld met kokend water, dat door het opbruisen bestendig hoog in de lucht wordt geslingerd; hier is eene plaats bedekt met bronnen van allerlei kleuren; geel, groen, blauw en donkerrood; elders is eene andere bron van aluin-water, waarin de aluin niet slechts opgelost, maar ook gekristalleerd voorkomt; op eene andere plaats weer zijn rustelooze geysers van modder en damp, welke in kracht en grootte die van IJsland overtreffen. Een daarvan werpt den modder 302 voet hoog op; een andere spuwt slechts bij tusschenpoozen, dan is hij geheel in rust, en dan weer stuwt hij eene hoeveelheid kokende modder opwaarts.